

Tárgytematika / Course Description Magyar nyelv II.

AKLB_TTTM035

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Dőryné dr. Zábrádi Orsolya

Félév / Semester: 2023/24/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 15/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja és feladata:

Ismerje meg a hallgató a magyar nyelv szófajtnai, szóalaktani, mondattani és szövegtani rendszerét! Képes legyen a szavakat alaktani és szófajtnai szempontból, a mondatokat pedig szerkezetük szerint elemezni! Legyen biztos helyesírása!

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Tananyagtartalom:

1.hét	A nyelv fogalma, jelszerűsége, a nyelvi szintek. A helyesírási és hangtani ismeretek fellelvenítése. A követelmények ismertetése.
-------	---

2.hét	<p>Szófajtan. A szófaj fogalma. A szófajok osztályozásának problémái.</p> <p>A mai magyar nyelv szófaji rendszere.</p> <p>Az érintkező és kereszteződő szófajúság. A több szófajba sorolás lehetőségei.</p>
3.hét	<p>Az ige. Az ige jelentése. A szám, személy, idő, mód kifejezése az igével a magyarban.</p> <p>A névszók.</p>
4.hét	<p>A határozószók: a valóságos határozószó, a határozói igenév és az igekötő.</p> <p>A viszonzók és a mondatszók.</p>
5.hét	<p>Az alaktan tárgya, helye a nyelvtudományban. Az alaktan vizsgálati módszerei.</p> <p>Alaktani alapfogalmak. A morféma fogalma, fajtái. A szóelemek kapcsolási sorrendje.</p>
6.hét	<p>A magyar szótövek rendszere: az igetövek és a névszótövek.</p>
7.hét	<p>A jelezés és ragozás a magyarban: a magyar igék és a névszók jelezése és ragozása.</p>
8.hét	<p>Szóalkotástan: a szóösszetétel a szóképzés, a szóalkotás egyéb módjai.</p> <p>A zh megírása az első 7 előadás és szeminárium anyagából.</p>
9.hét	<p>A mondattan tárgya. A mondat meghatározása. A mondat fajtái. A szintagma fogalma.</p> <p>A mondat fő részei: az alany és az állítmány.</p>
10.hét	<p>Szinteződés és tömbösödés az egyszerű mondatokban. A bővítmények.</p> <p>Az egyszerű és az összetett mondatok határesetei.</p>

11.hét	Összetett mondatok. Az alárendelő, a mellérendelő és a többszörösen összetett mondatok.
12.hét	A szöveg fogalma, főbb ismérvei. A szövegtan helye a tudományok rendszerében; tudománytörténeti előzményei. Szövegtipológia. Szövegszintek. A 2. zárthelyi dolgozat (mondattan és helye megírása).
13.hét	Szöveggrammatika, szövegpragmatika, szövegsemantika. A szöveg szerkezete.
14.hét	Szövegek közötti összefüggések. A félév lezárása. A szóbeli vizsga témaköreinek, tételsorának megbeszélése.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Ellenőrzés és követelmények: aláírás és vizsgajegy

A félév vizsgajeggyel zárul. Az aláírás feltétele a 8. és a 12. héten megírandó zh legalább elégséges szintű teljesítése és a szemináriumokon való aktív részvétel, a kijelölt feladatok megoldása. Maximum 3 hiányzás megengedett. A vizsgajegyet a hallgatók a szóbeli vizsgára kapják.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Szakirodalom

1. Adamikné Jászó Anna: A magyar nyelv könyve. Bp., Trezor Kiadó,

2004. 2. Keszler Borbála szerk.: Magyar
3. A
grammatika. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000.
magyar helyesírás szabályai, Új magyar helyesírás, 12. kiadás, Bp., Akadémiai Kiadó,
2015. 4. Kiefer Ferenc: A magyar nyelv kézikönyve. Bp.,
5. Szikszainé
Akadémiai Kiadó, 2003.
Nagy Irma: Leíró magyar szövegtan. Osiris Kiadó. Budapest, 2006.

Deme László 1978. A beszéd és a nyelv. Bp., Tankönyvkiadó

6. Imrényi András - Kugler Nóra - Ladányi Mária - Markó Alexandra - Tátrai Szilárd - Tolcsvai Nagy Gábor:
Nyelvtan. Budapest. Osiris Kiadó. 2018.

7. Magyar nyelv (szerk. Farkas Ferenc) J11-1043

8. Feladatgyűjtemény (szerk. Farkas Ferenc) J11-1045

9. Magyar nyelvészeti szöveggyűjtemény (szerk. Hangay Zoltán) J11-1033

10. Hernádi Sándor: Helyesírási önképző (2. átdolgozott kiadás). Gondolat. Bp., 1988.

11. Magyar nyelvi gyakorlókönyv. Szerk. Hangay Zoltán. Trezor Kiadó. Bp., 1992.

12. Nagy Lajos, Cs.: Helyesírási gyakorlókönyv. Trezor Kiadó. Bp., 1989.

13. Nagy Lajos, Cs. 1993: Nyelvtani elemzések. Budapest, Trezor Kiadó.

14. Rácz Endre-Szemere Gyula: Mondattani elemzések. Tankönyvkiadó. Bp., 1985.

15. Szemere Gyula: Hogy is írjuk? (2. átdolgozott kiadás). Gondolat Bp., 1987.

16. Vörös Ferenc: Helyesírási tréningek. Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Intézet. Győr, 1993.

17. Vörös Ferenc: Legyen biztos helyesírásunk! Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1996.

18. Galgóczi László: A magyar nyelv I. A nyelvi rendszer. A szöveg, a mondat és a szófajok. Mozaik Oktatási

Stúdió, Szeged, 1992.

19. Gósy Mária 2004. Fonetika, a beszéd tudománya. Bp., Osiris Kiadó

20. Molnár József 1977. A magyar beszédhangok atlasza. Bp., Tankönyvkiadó

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL